

M Ø T E

i EØS-utvalget

onsdag den 20. mars kl. 14.30

(GSR)

Møtet ble ledet av utenrikskomiteens leder,
Haakon Blankenborg.

Til stede var: Haakon Blankenborg, Marit Arnstad, Kjell Magne Bondevik, Kaci Kullmann Five, Anne Enger Lahnstein, Anders Talleraas, Fra EFTA/EØS-delegasjonen som ikke er medlemmer av utenrikskomiteen: Einar Steensnæs, Per-Kristian Foss og Reidar Johansen.

Av Regjeringens medlemmer var til stede:
Handelsminister Grete Knudsen.

Følgende embetsmenn ble gitt adgang til møtet: Ekspedisjonssjef, Atle Leikvoll, underdirektør Henning Stirø, byråsjef Margit Tveiten, byråsjef Torgeir Fjærtøft og førstekonsulent Beate Ekeberg.

Videre var tilstede komiteens faste sekretær, Åge B. Grutle.

Dagsorden

1. Aktuelle rettsaker for møtet i EØS-komiteen 26. mars 1996 (jfr. vedlagte brev av 13. ds. fra Utenriksdepartementet med oversikt over de relevante rettsaker)
2. Eventuelt

Leiaren: Så til dei aktuelle sakene i høve til dagsordenen for EØS-komiteen, som vi ikkje har, men vi har det som ikkje skal handsamast.

(GSR)

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: Ja, takk for det.

Dagsordenen er ennå ikke kommet fordi vi har dette møtet litt tidligere enn det som har vært vanlig. Vi har altså ikke mottatt dagsordenen ennå, men vi regner med at det ikke blir drøftet og vedtatt så mange rettsakter som det vi hadde regnet med. Det blir bare seks rettsakter som kommer til å bli drøftet og vedtatt, i motsetning til det som står i det som er oversendt til dere, nemlig 16 rettsakter og to endringer i protokoll 31 i EØS-avtalen. Årsaken til at det ikke kommer opp flere enn seks rettsakter, er at man har problemer med oversettelsen.

Den første av de seks rettsaktene dreier seg om støynivået på gravemaskiner og bulldosere. Her fastsettes det strengere krav til støynivå enn det som vi har pr. i dag. Man trenger ikke å foreta lovendringer her, dette blir gjort gjeldende ved forskriftsendring. Det er for øvrig ingen av de seks rettsaktene som kommer opp nå, som krever lovendring i Norge.

Så er det direktiv 95/31 om renhøetkriterier for søtstoffer som kan brukes i næringsmidler til forbrukere. Her vil det ikke bli noen endring i praksis i forhold til det som vi har i dag.

Det neste er direktiv 95/32, som står omtalt på side 5, som dreier seg om en metode for analyse av konserverings- og blekemidler i kosmetikk. Denne analysemetoden vil gjøre det lettere å avdekke om innholdet i kosmetikk overstiger de grenseverdiene som er fastsatt.

Videre er det direktiv 95/50, som står omtalt på side 7, som dreier seg om prosedyrer for kontroll av transport av farlig gods på vei. Her er også prosedyren i samsvar med våre sikkerhetsrutiner.

På sidene 7 og 8 står direktiv 95/21 om havnestatkontroll omtalt. Direktivet bygger på det internasjonale samarbeid om havnestatkontroll som Norge deltar i.

Til slutt gjelder det en rettsakt om innføring av telematikk på veitransportsektoren. Dette har med automatisk veitrafikkinformasjon å gjøre, og man oppfordres til standardisering av informasjonstjenestene, altså informasjon på tvers av landegrensene.

Jeg har ellers lyst til å nevne en sak som Norge har satt på dagsordenen for det førstkommande

(GSR)

møtet, men som vi ennå ikke har fått, og det gjelder den såkalte Bosman-dommen, som vi fra norsk side har bedt om må komme opp den 26. mars. EF-domstolen fastslo i denne dommen at nasjonale og internasjonale idrettsorganisasjoners regler om overgangssummer over landegrensene var i strid med EF-traktatens regler om fri bevegelse for personer, og her snakker vi om profesjonelle, altså arbeidstakere som er i en lønnet situasjon. Denne dommen vakte til å begynne med sterke reaksjoner spesielt fra Det europeiske fotballforbundet, men de har nå akseptert denne dommen. Det som er viktig for oss, er å få slått fast at dette ikke dreier seg om våre nasjonale landslag, og det vil heller ikke få noen betydning for og innvirkning på amatøridretten. Dette er det viktig for oss å få stadfestet.

Det som ellers er på agendaen når det gjelder fotballag - det gjelder forresten ikke bare fotball, men også håndball og en del andre idretter - er hvorvidt man også skal oppheve overgangssommene internt i hvert enkelt land. Det er de siste dagene slått fast fra EU-kommisjonen at det ikke omhandles av Bosman-dommen.

LEIAREN: Er det merknader til rettsaktene?

KJELL MAGNE BONDEVIK (KRF): Jeg ble veldig fristet av det siste statsråden var inne på, men jeg forstod det slik at vi vil kunne komme tilbake til det. Stemmer ikke det at vi skal få en nærmere redegjørelse om konsekvensene av Bosman-dommen også for Norges vedkommende?

Jeg får nå konsentrere meg om det vi har fått oss forelagt skriftlig. Jeg skjønner at de fleste av de direktivene som ble oversendt i papirene, ikke blir behandlet i dette møtet, men senere, og da vil jeg komme tilbake til dem. Det gjelder vel også de mer omstridte såkalte matsminkedirektivene. Jeg tenker på direktiv 94/35 som går på søtstoffer i mat, på direktiv 94/36 som går på fargestoffer i mat og på direktiv 95/02 som går på andre tilsetningsstoffer. Jeg vil bare nå varsle at disse er Kristelig Folkeparti sterkt kritiske til, og vi vil be om at Regjeringen ikke godtar disse tre nevnte direktiv. Dette kommer vi tilbake til i et senere møte, men jeg synes det er greit å gi det signalet allerede nå.

Når det gjelder de direktiv som er forelagt i papirene i dag - jeg konsentrerer meg om de som skal behandles på neste møte i EØS-komiteen - så oppfatter

(GSR)

jeg dem for å være mindre kontroversiell fordi de dels vil skjerpe det regelverket vi har, og dels vil være i samsvar med gjeldende regelverk.

Men det er noe jeg stusser på her. Hvis vi tar utgangspunkt i direktiv 95/31, som er omtalt på side 3, om renhetskriterier for søtstoffer som skal behandles på det førstkommende møtet, så står det at disse

"bygger på gjeldende FAO/WHO-kriterier som allerede anvendes i Norge i dag. Gjennomføringen av direktivet vil derfor ikke bety noen endring av renhetskriteriene som anvendes i Norge."

Men så heter det til slutt at direktivet "vil bli gjennomført i norsk rett ved endring av forskrift ...". Hvis dette er i samsvar med allerede gjeldende kriterier, hvorfor skal en da endre forskriften? Er ikke forskriftene i samsvar med gjeldende kriterier?

MARIT ARNSTAD (SP): Jeg kan slutte meg til det siste spørsmålet som Bondevik stilte. Jeg stusset også over at dette ikke skal bety noen endring i kriteriene, men hva er da årsaken til at vi likevel endrer forskriften?

Ellers er jeg opptatt av å få mulighet til å se på alle direktiv som angår tilsetningsstoffer, samlet. Jeg er klar over at det ene direktivet som kommer opp om en ukes tid, ikke er særlig kontroversielt, men jeg synes det hadde vært en fordel om en kunne fått sett direktiv som angår tilsetningsstoffer, samlet, både det som vi i dag diskuterer, og de som går på mengden og antall stoffer og de to som går på barnemat. Siden alle direktivene er behandlet ferdig og vedtatt i EU, så burde det være mulig.

For øvrig har jeg notert meg det statsråden sa om at en del rettsakter er utsatt fordi de ennå ikke er oversatt. Hvis rettsakter kan utsettes fordi de ikke er oversatt, burde det være mulig å etterkomme et ønske om å få se tilsetningsdirektivene i sammenheng, altså behandle alle samtidig.

KACI KULLMANN FIVE (H): De sakene som skal opp til behandling i møtet i Brussel, har jeg ikke noen negativ holdning til og anbefaler at man sier ja til dem.

(GSR)

Jeg vil bare bemerke det klart positive at man får strengere regler for kontroll av transport av farlig gods på vei, og at det skjer en skjerpelse av regelverket hva gjelder kontrollmuligheten.

Jeg har også notert meg den ensidige erklæringen som man legger opp til fra norsk side i forhold til kostnadsdekningen når det gjelder havnestatkontrollen. Dette er et viktig spørsmål for Norge som er en stor crosstrader-nasjon, hvor vi alltid må være oppmerksom på systemer som kan føre til at norske skip er med på å betale betydelige deler av kostnadene i andre land. Jeg er derfor glad for den vinkel man har lagt opp til her, og som ser ut til å ivareta våre interesser.

REIDAR JOHANSEN (SV): Først vil jeg slutte meg til Bondeviks spørsmålsstilling i forhold til de direktivene som går på matsminke. Jeg synes at vi bør kunne få en utsettelse av dette enkelte direktivet til vi kan se matsminkedirektivene i sammenheng.

I tillegg vil jeg gjerne få stille et spørsmål om et av de direktivene som ikke kommer opp den 26. mars. Jeg skulle gjerne hatt svar på hva som ligger i det som står når det gjelder direktiv 94/50 vedrørende tilsetningsstoffer i fôrvarer. I siste setning i merknaden står det:

"Når det gjelder de stoffene som det norske unntaket ikke gjelder for, kan Norge benytte seg av direktivets adgang til å opprettholde nasjonale bestemmelser."

Hvilken type adgang er det snakk om? Er det ubegrenset adgang eller er det andre kriterier som må ligge til grunn? Hvis det hadde vært mulig for statsråden å svare på det nå, hadde det vært fint. Hvis ikke, kan vi eventuelt ta det opp skriftlig.

(AGK)

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: Først til Kjell Magne Bondevik. Når det gjelder selve Bosman-dommen, kommer vi for så vidt ikke tilbake til det utover at vi nå tar det opp i komiteen for å få presisert hva dommen ikke tar opp - når det gjelder både landslag og amatøridretten.

Ellers er det klart at rent juridisk er ikke vi forpliktet til, i forhold til det som ble vedtatt fra EU-siden, å gjennomføre dette fra vår side. Men i praksis vet vi at hvis det kommer en sak for EFTA-domstolen, ville den konkludere med det samme. Som en følge av det har både Fotballforbundet og andre forbund i Norge tatt det som kom fra EU-domstolen, til etterretning.

Det som kommer til å bli diskutert i forlengelsen av Bosman-dommen, er de nasjonale overgangssummene. EU-kommisjonen slo fast at det ikke inkluderes i deres dom, men samtidig vet vi at en venn av Bosman har tatt opp akkurat dette forholdet. Her er det ulike holdninger innen Norden, bl.a. har Danmark nå opphevet ordningene internt, mens Sverige har lagt seg på en annen politikk. Man mener at når et lag har lært opp en ungdom til å bli veldig dyktig og kan få noen penger i en slunken lagskasse ved salg videre av vedkommende, er dette riktig også for breddeidretten. Det som nå skjer her i Norge, er at alle de ulike idrettsgrenene nå samler seg for å diskutere sin fremtidige holdning og forsøker å samle seg om en felles strategi på dette området. Vi har avtalt å holde nær kontakt med Idrettsforbundet og de spesielle forbundene som har engasjert seg i dette.

Jeg noterer meg også det som Kjell Magne Bondevik sa om de deler av matsminkedirektivet som vil komme opp i de neste møtene. Det var spørsmål både fra Kjell Magne Bondevik og Marit Arnstad om hvorfor en endrer forskriftene når de er i tråd med de ordningene vi har. Det er i tråd med norsk praksis, men vi har ikke hatt det innlemmet i forskrifter, og det er det vi nå helt konkret gjør.

Når det gjelder spørsmålet om samlede direktiver, er vi i den situasjon at det hele tiden er endring etter som nye tilsetningsstoffer kan komme til, så vi blir nødt til å ta en del underveis. Vi er kjent med at Sverige er i diskusjon med kommisjonen om deler som de er uenig i, ut fra sin forbruksmønstre. Når vi tar opp forhold ut fra våre forbruksmønstre, har vi hatt den holdning at vi skal bruke vår egen praksis. Men jeg noterer at det er kommet et ønske om mer å kunne se fremover, hva som ligger i løypen for å bli behandlet og vil forsøke å komme tilbake til det, naturlig nok sammen med helseministeren, som er fagminister på området.

(AGK)

Når det gjelder Reidar Johansen, vil jeg bare vise til at så vidt jeg forstår, har konsultasjonsorganet lagt seg på den ordningen at man dikuterer de sakene som er på agendaen. Vi vil gjerne motta spørsmål fra SV og sende svar tilbake.

KJELL MAGNE BONDEVIK (KRF): Siden vi ikke uten videre kommer tilbake til Bosman-saken: For det første syns jeg det er viktig og bra at det er etablert kontakt med de store idrettsorganisasjonene i Norge, slik at en samarbeider med dem, og for det annet at man tar sikte på å få klarlagt hva denne dommen ikke gjelder og hva den gjelder. Men så vidt jeg husker, betyr det i praksis at norske klubber ikke kan kreve - hvis dette blir gjort gjeldende for oss - overgangssummer ved salg av spillere til utenlandske proffklubber når kontrakttiden er utløpt. Det kan ha store konsekvenser.

For å ta et tilfeldig valgt eksempel: Hvis Molde trener opp veldig gode spillere, som vi stadig vekk gjør, og kontrakttiden er utløpt og disse er aktuelle som proffer, som veldig mange av dem blir, kan man ikke kreve betaling hvis de går til en utenlandsk klubb, det kan man derimot fortsatt gjøre hvis de går til en annen norsk klubb. Det vil være uheldige konsekvenser. Det er vel det Fotballforbundet har tatt opp med dere, så jeg får bare ønske dere lykke til.

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: Et svar til Kjell Magne Bondevik: Nå er det vel kanskje litt mer komplisert enn som så, sett fra Fotballforbundets side. Den europeiske fotballunion var i utgangspunktet uenig i Bosman-dommens konklusjon, men har tatt den til etterretning. Ellers er man enig om, fra Fotballforbundets side, å beholde det norske systemet, nettopp ut fra at de klubbene som lærer opp spillere, kan få noe tilbake. Så her har de en annen holdning enn når det gjelder salg av spillere over landegrensene.

MARIT ARNSTAD (SP): En kommentar til tilsetningsdirektivene. Jeg ser at en del av direktivene dreier seg om endringer, tilføyelser osv., men nettopp derfor syns jeg det hadde vært ryddigst å starte med grunndirektivet - altså rammedirektivet fra 1989 - og så tatt tilføyelser og endringsdirektiv i sammenheng med det eller etter det, istedenfor som her å skulle starte med direktiv som henviser både til rammedirektiv fra 1989 og direktivet 94/35 - altså at en ikke begynner med tilføyelser eller de mer perifere tingene, men starter med det sentrale rammedirektivet.

(AGK)

REIDAR JOHANSEN (SV): En oppfølging av det Marit Arnstad kom med. Statsråden sa at dette var i tråd med praksis og med bl.a. direktiv 95/93. Vi har ingen forskrifter i dag, sa statsråden. Er det korrekt at vi ikke har noen forskrifter på dette området?

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: I det tillegget som vi skal vedta nå, får vi en forskrift, men ellers har vi i praksis avtale gjennom det internasjonale kodesystemet FAO, som også er gjengitt.

For øvrig er jeg enig i at det er riktig, når man legger dette frem ved helseministeren, at man har hele det grunndirektivet i bunn som gjør det mulig å se konsekvensene av de enkelte tilføyelsene. Ellers må vi regne med, når det gjelder kunststoffer og tilsetningsstoffer, at det hele tiden kan komme endringer, noe som også Marit Arnstad fastslo. Men vi skal bringe dette til helseministeren, at man skal ha hele rammedirektivet som utgangspunkt når man legger det frem for konsultasjonsorganet.

LEIAREN: Det siste er eit praktisk spørsmål som vi har til felles med medlemslanda i EU når det gjeld behandling og kontroll av nye vedtak, nemleg at ein blir sitjande med endringsdirektiv. Det er for så vidt ei verre utgåve av våre endringar til eigne lover, der ein også må tilbake og sjekke med opphaveleg lov. Det er ei sak som vi håper at departementet kan sjå på, men det er også ei sak som vi må sjå på på eiga hand, korleis ein lettast kan ha oversikt over desse rammedirektiva for å kunne halde dei opp imot dei endringsdirektiva som dukkar opp. Utan at eg har sett på prosentdelen, er ein svært stor del av dei rettsaktene som passerer, endringsdirektiv eller endring i forhold til eksisterande rettsakter. Men eg er einig i at det er eit ganske stort problem.

Og dersom Marit Arnstad også no har tenkt å spørje om korleis det går med forretningsordenen, har eg tenkt å svare at no er den like rundt hjørnet. Eg har sjekka det før møtet.

Møtet slutt kl. 14.55.